

Проект 2007СВ16ІР008-2013-3-008 «Съвместна промоция на компостирането на селскостопански отпадъци - AGROCOMP», съфинансиран по Програмата за транс гранично сътрудничество ИПП България – Турция ССІ № 2007СВ16ІР008

Договор: 2007СВ16ІР008-2013-3-008-2а

”Осигуряване на консултации за проучвания, оценки, анализ”, Община Пънархисар

ЕКШЪН ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ ОТ СЕЛСКОСТОПАНСКА ДЕЙНОСТ НА ОБЩИНА ПЪНАРХИСАР, 2015 – 2018

Декември, 2014

1

	<p>Настоящият проект се изпълнява от Сдружение „Европа и Ние”, България в партньорство със Селскостопанската камара на Пънархисар Турция и се съфинансира от ЕС чрез програмата за трансгранично сътрудничество по ИПП България – Турция 2007 – 2013 ССІ номер 2007СВ16ІР008</p>
---	--

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ВЪВЕДЕНИЕ.....	4
2. ПОЛИТИКИ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ТВЪРДИТЕ БИТОВИ ОТПАДЪЦИ В РЕПУБЛИКА ТУРЦИЯ.....	5
3. ИНСТИТУЦИОНАЛНА И РЕГУЛАТОРНА РАМКА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ТВЪРДИТЕ БИТОВИ ОТПАДЪЦИ В ТУРЦИЯ.....	10
4. АНАЛИЗ НА ТЕКУЩОТО СЪСТОЯНИЕ НА ПРОЦЕСА НА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ПЪНАРХИСАР.....	14
5. АНАЛИЗ НА СИЛНИТЕ И СЛАБИТЕ СТРАНИ, ВЪЗМОЖНОСТИТЕ И ЗАПЛАХИТЕ – SWOT АНАЛИЗ.....	17
6. ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ЕКШЪН ПЛАНА.....	20
7. ДЕЙНОСТИ, ИНДИКАТОРИ И МЕРКИ НА ЕКШЪН ПЛАНА.....	21
8. МОНИТОРИНГ.....	25
9. ФИНАНСОВА РАМКА.....	26

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

TÜİK - Турски статистически институт

ДОП - Държавна организация за планиране

НОКПД - Национална стратегия за околната среда и План за действие

ЕС - Европейския Съюз

РДО - Рамкова Директива за отпадъците

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Териториален обхват

Екшън планът за управление на отпадъците от селскостопанска дейност на Община Пънархисар, провинция Къркларели, Република Турция за периода 2015-2018 г. обхваща територията на Община Пънархисар, провинция Къркларели. Община Пънархисар обхваща 1 по-малка община, 13 села и 6 махали.

Административен център на община Пънархисар е град Пънархисар или (на турски: *Pınarhisar*). Пънархисар е град в Източна Тракия, Република Турция, околийски център в провинция Къркларели.

Географско положение

Градът се намира в южното подножие на Странджа, на 28 километра югоизточно от областния център Къркларели и на 31 североизточно от Люлебургаз.

Източник: <https://www.google.bg/>

Времеви обхват: 2015 година – 2018 година

Целеви групи: Основната целева група, към която е насочен настоящия план, са: земеделски производители, фермери, местни и държавни публични институции, екологични институции, неправителствени организации, представители на бизнеса, обществеността.

Предмет на екшън плана: Екшън планът се фокусира върху управлението на отпадъци от селскостопанска дейност, основно съдържащи органична фракция, която може да се разделя от потока твърди битови отпадъци и да се третира екологосъобразно в зависимост от поставените регионални и национални цели в областта на управление на отпадъците.

2. ПОЛИТИКИ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ТВЪРДИТЕ БИТОВИ ОТПАДЪЦИ В РЕПУБЛИКА ТУРЦИЯ

Турция е в процес на хармонизиране на националното законодателство с европейското и бележи значителен напредък в областта на управлението на отпадъците. Все повече общини в страната се стремят да управляват битовите отпадъци, спазвайки принципите на ЕС за устойчивост, в контекста на опазване на околната среда.

Независимо, че е започнало строителството на депа на територията на страната, все още честа практика е битовите отпадъци да се изхвърлят неконтролируемо и нерегламентирано. В настоящия момент има общо 2000 малки и 50 големи нерегламентирани сметища.

Съгласно Плана за управление на отпадъците на Министерството на околната среда и градоустройството до 2023 г. са поставени следните национални цели:

- 410 хиляди тона годишно, насочени за изгаряне в инсенератори;
- 650 хиляди тона годишно отпадъци за депониране.

Генерираните среднодневно битови отпадъци за 2008 г. в Турция на глава от населението са, както следва:

- през летния сезон - 1,16 кг;
- през зимния сезон - 1,13 кг;
- средногодишно - 1,15 кг.

През 2008 г. са събрани 24 361 хиляди тона общински отпадъци, от които:

- 46 % са третирани в съоръжения за рециклиране;
- 29 000 т. са насочени за изгаряне;
- са произведени 47 000 т. компост.

През 2008 година капацитетът на 37-те депа е 390 млн. тона, като почти 12 млн. тона отпадъци са обезвредени.

През 2008 г. в съществуващите компостиращи съоръжения с общ капацитет 551 000 т. годишно, са третирани 275 000 т. отпадъци, след сепарирането на които, са компостирани 143 000 т. биоразградими отпадъци и са произведени 47 000 т. компост.

По данни от Турския статистически институт (TÜİK) през 2008 година от събраните от общините 24 млн. тона твърди битови отпадъци, са извършени следните действия:

- 41,3 % са обезвредени на общински сметища;
- 9,3 % - на сметищата на голяма община;
- 1,4 % - на други общински сметища;
- 1 % са изгорени на открито;
- 0,4 % са заровени;
- 0,2 % са изхвърлени в реки и езера;
- 44,9 % са депонирани.

За 2008 г. количеството на събраните твърди битови отпадъци в Турция е както следва: 1,15 кг/ дневно на човек от населението, което прави 420 кг/средногодишно на човек. Статистиката сочи, че 82 % от населението в страната и 99 % от населението в общините се възползва от услугите по сметосъбиране и сметоизвозване. 46 % от отпадъците, събирани от общините се обезвреждат законосъобразно, т.е. депонират и компостират съобразно законодателството за управление на отпадъците. Над половината от населението обаче (54 %) третира отпадъците си, като ги изхвърля на нерегламентирани сметища.

В Плана за действие за управление на отпадъците 2008 г. - 2012 г. на Министерството на околната среда и горите е заложено до 2012 г. 70 % от населените места в страната да бъдат обхванати от сметосъбиране, сметоизвозване и депониране на твърдите битови отпадъци.

ОПАСНИ ОТПАДЪЦИ

По данни на Министерството на околната среда и горите от тях годишно се генерират около 1 120 000 тона опасни отпадъци. Тези отпадъци са в твърдо, течно или газообразно състояние. Според източници на Министерството на околната среда и

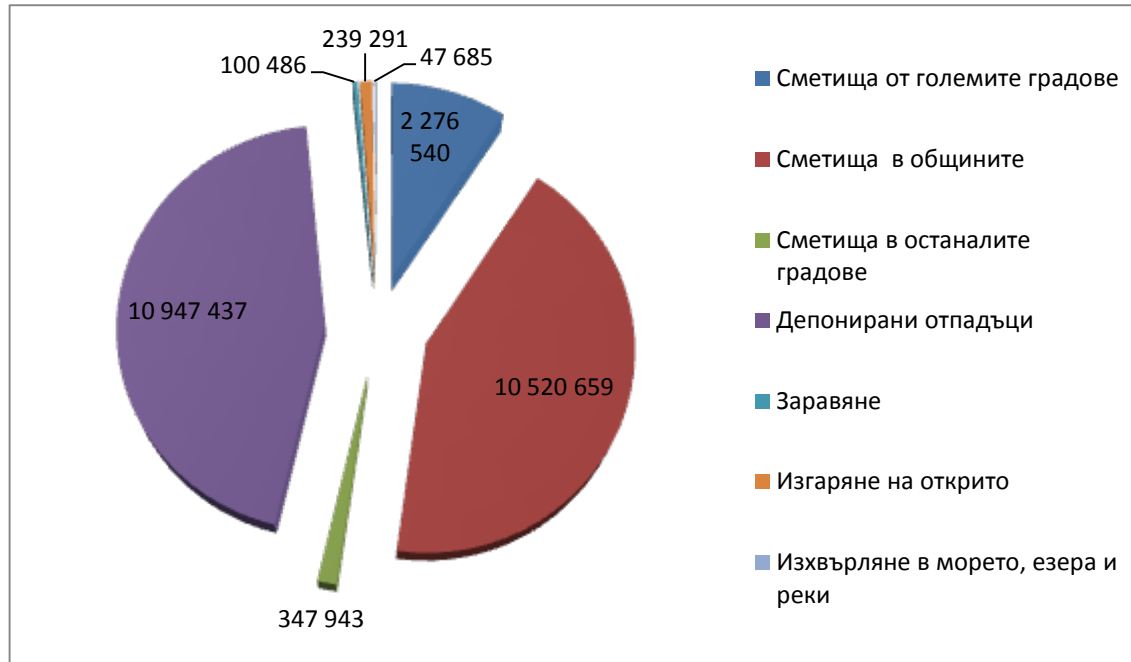

горите 8 % се рециклират, 47 % се обезвреждат, останалите 45 % се употребяват повторно.

Таблица 1: Методи на третиране на битовите отпадъци и количество генерирани отпадъци годишно

Метод на третиране	тон/година
Сметища от големите градове	2 276 540
Сметища в общините	10 520 659
Сметища в останалите градове	347 943
Депонирани отпадъци	10 947 437
Заравяне	100 486
Изгаряне на открито	239 291
Изхвърляне в морето, езера и рек	47 685
Общо	24 480 041

Графика 1: Методи на третиране

ИЗТОЧНИЦИ НА ГЕНЕРИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИ В ТУРЦИЯ

Отпадъците от домакинствата съставляват 34 % от твърдите битови отпадъци или 8 282 693 тона годишно.

Таблица 2: Градински отпадъци

Градински отпадъци	т/годишно
Остатъци от домати	6 840 000
Остатъци от зърнени култури	51 452 330
Листа от захарно цвекло	12 559 478
Джибри от захарно цвекло от фабриките за захарно цвекло	2 778 544
Отпадъци от производството на биоетанол	1 350 000
От пресите за маслини	416 000

Графика 2: Градински отпадъци

Средногодишното количество генерирани биоразградими отпадъци в провинция Къркларели е, както следва:

- 135 240 тона слама от житни растения;
- 1 159 тона отпадъци от зеленчуци;
- 3 284 тона листна маса и джибри от захарно цвекло;
- 10 626 тона отпадъци от стърнища и треви.

3. ИНСТИТУЦИОНАЛНА И РЕГУЛАТОРНА РАМКА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ТВЪРДИТЕ БИТОВИ ОТПАДЪЦИ В ТУРЦИЯ

Отговорни институции и техните задължения във връзка с управлението на твърди отпадъци

Министерство на развитието: Това е бивша държавна организация по планиране (ДОП). Тя обединява макро-политически документи за различните сектори с приноса на съответните министерства, общини и други заинтересовани страни. Дългосрочните планове за развитие и средносрочни програми от това министерство, поставят общите цели.

Планове за развитие съдържат всички инфраструктурни инвестиции. Министерството на развитието одобрява проекти, които се нуждаят от публично финансиране и чуждестранни кредити. Седмият петгодишен План за развитие (1996 - 2000) признава, че проблемите на околната среда не са били адекватно инкорпорирани в икономическите и социалните решения и поканени за разработване на национална стратегия за околната среда. Националната стратегия за околната среда и План за действие (НОКПД) са изготвени през 1998 г. под ръководството на ДОП, Министерството на околната среда и Световната банка, които финансово са допринесли за подготовката на НОКПД.

Деветият устройствен план на Министерството за развитие за 2007 - 2013 и Средносрочната програма за 2013 - 2016 са съответните актуални макро-политически документи.

Деветият план за развитие за 2007 - 2013 посочва, че:

- Техническата и финансовата оценка на етапите на разделянето при източника, събирането, транспортирането, рециклирането и обезвреждането на твърди битови отпадъци ще бъдат направени по интегриран начин в куполи. Депата за отпадъци, като технология за обезвреждане на твърди отпадъци, които имат ниски инвестиции и експлоатационни разходи, са най-подходящи за условията на страната и ще бъдат предпочитани.

- Производство на не-битови отпадъци ще бъде намалено и ще бъдат създадени системи за събиране, транспорт, рециклиране и обезвреждане за видовете отпадъци и условията на страната.

2013 - 2016 Средносрочната програма посочва, че:

За управлението на твърди отпадъци, етапите на третиране при източника, събиране, транспорт, рециклиране и обезвреждане ще бъдат оценени технически и финансово.

Поради ограниченията в наличното пространство, подходящо за изграждане на депа в Република Турция, Министерството на развитието дава изрични указания за създаването и функционирането на същите. Разходите за други методи на третиране, се възприемат като по-високи и липсва капацитет за алтернативни методи на третиране. Въпреки това, действащата Средносрочна програма 2013 - 2016 гласи, че цялата верига ще бъде оценена като изцяло, технически и финансово и не е необходимо повторно обхождане на депата.

Министерство на околната среда и урбанизацията: От 90-те години на миналия век отговорност на Министерството на околната среда е разработването на национални политики по отношение на управлението на отпадъците. Разработването на политики, стратегии за развитие, планиране, определяне на стандартите, издаване на лицензи, одит, мониторинг, вземане на мерки, координация и обучение на национално ниво в областта на управлението на отпадъците са в рамките на мандата на тази институция. Чрез своите провинциални дирекции, Министерството инспектира и наблюдава институциите и предприятията, участващи в дейността по управление и обезвреждане на отпадъците.

Законодателство на Европейския Съюз

Националната или регионалната политика в областта на управление на отпадъците в по-голямата си част се формира от регламентите, директивите и стратегии на ЕС, които следва да се приложат в националната политика, очертавайки рамката на местните стратегии и практики.

Съществува ясно послание, произтичащо от политиката и законодателството на ЕС в областта на управление на отпадъците, а именно приоритизиране на дейностите по предотвратяване на образуването и оползотворяването (рециклирането) на отпадъците. В това отношение, основен нормативен документ е Рамковата директива

2008/98/ЕО за отпадъците от 2008 г. (РДО), която включва някои от основните разпоредби:

- въвеждане на 5-степенна йерархия за управление на отпадъците, утвърдена като най-добрия показател за устойчивост в управлението на отпадъците;
- чл. 11, който включва цели: до 2020 г. подготовката за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, най-малко като хартия, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и евентуално от други източници, доколкото тези потоци от отпадъци наподобяват домакинските отпадъци, следва да се увеличи най-малко до 50 % от общото тегло – като е отбелязано, че нито една национална стратегия няма да осигури 50 % рециклиране/оползотворяване на битовите отпадъци, ако не са обхванати и биоразградимите отпадъци.
- чл. 22, който насърчава разделното събиране на биоразградимите отпадъци, за да отговори на необходимостта от възстановяване на почвеното плодородие, връщайки обратно в почвата органична материя с високо качество.
- чл. 29, който определя срок на страните-членки да разработят Национални програми за предотвратяване на отпадъците; от своя страна ще доведе до по-голямо значение на предотвратяването на отпадъците в местните планове и стратегии, което от своя страна допринася за намаляване образуването на отпадъци или най-малкото до постоянен темп на растеж на дела на оползотворяемите отпадъци.
- чл. 9 изисква да се определят цели за предотвратяване образуването на отпадъците до 2014 г.

Тенденцията към по-силен акцент върху предотвратяване генерирането на отпадъците и оползотворяване на ресурсите от отпадъци е до голяма степен в съответствие с разпоредбите и на други нормативни документи от законодателството на ЕС, като например Директивата за опаковките (Директива 2004/12), която определя целите за различните потоци отпадъци от опаковки на нива, които могат да бъдат постигнати единствено чрез последователни и добре проектирани системи за разделно събиране. От друга страна, Директивата относно депонирането на отпадъците (Директива

1999/31) предвижда цели за отклоняване на биоразградимите битови отпадъци от депата, които могат да бъдат постигнати в дългосрочен план, чрез въвеждане на системи за разделно събиране. Тези системи трябва да са в състояние да осигурят високи нива на събиране на хранителните и градинските отпадъци, включително хартия и картон; с други думи, налице е доказателство, че тези цели могат да бъдат изпълнени чрез разделно събиране, последвано от рециклиране (за хартията и картона) и компостиране (за хранителните и градинските отпадъци).

Всяка концепция за управление на отпадъците, която включва такива инструменти и цели, трябва да обхваща:

1. Амбициозни цели за разделно събиране. Такива високи проценти вече са постигнати в много страни-членки и различни примери са публикувани в доклада за най-добри практики за управление на биоотпадъците, прилагани в държавите-членки на ЕС.
2. Създаване на капацитет за компостиране, което е отговорност на местното самоуправление и общините, в които следва да се дава приоритет на малките и средномащабните съоръжения за компостиране, т.е прилагане на децентрализиран подход на управление, който най-добре съответства на принципа за близост и на местните условия.

Действия, които трябва да бъдат предприети от страна на страните-членки:

- Планиране управлението на отпадъците в съответствие с йерархията за управление на отпадъците;
- Предотвратяване на образуването на биоотпадъци чрез прилагане на програмите за предотвратяване образуването на отпадъци;
- Насърчаване на разделното събиране на отпадъците (биоотпадъците) – предпоставка за гарантиране на достатъчно качество на компоста и остатъчната фракция от процеса на анаеробно разграждане (чл. 22 от РДО);
- Стремез към „нулево депониране“ на нетретирани биоотпадъци;
- Производство на енергия от отпадъци;
- По-добро прилагане на законодателството на ЕС.

4. АНАЛИЗ НА ТЕКУЩОТО СЪСТОЯНИЕ НА ПРОЦЕСА НА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ПЪНАРХИСАР

Капацитетът на депото, което обслужва Община Пънархисар е 500 000 м3. Дневното количество на твърдите битови отпадъци е 16 тона, годишното е 5 840 тона. 800-1000 контейнера с капацитет 800 л се обслужват от 2 специализирани самосвала и 7 човека, отпадъците се транспортират на 2 км отдалеченост от града. Сметището е отдадено под наем за срок от 1 година.

Битовите отпадъците все още не се събират разделно. На територията на депото ръчно се разделят отпадъците на стъкло, пластмаса, найлон, хартия и метал. Градът разполага с потенциал за събиране и обезвреждане на битовите отпадъци по подходящ, щадящ околната среда начин, а именно чрез компостиране.

Дневното количество на медицинските отпадъци е 8,82 кг., седмичното е 61,92 кг; годишно - 3 220 кг. Медицинските отпадъци се събират с кола за медицински отпадъци, след като се изхвърлят в ров в местността Амбаркая, извън града, засипват се с вар и след това с пръст.

В Турция броят на съоръженията за компостиране е доста нисък. Налични са 9 - в Истанбул, Измир, Анталия, Мерсин, Кемер, Гиресун, Тургутлу, Одрин и Ялова.

В Пънархисар отпадъците, които могат да се компостират, са предимно от:

- Селскостопанска дейност – животински отпадъци от отдалечените градски квартали, в които се развива животновъдство и растителни отпадъци от земеделски дейности;
- Остатъци от зеленчуци и плодове и др. от складовете за търговия на едро и местния пазар, който се организира в определен ден от седмицата (събота) в центъра на града;
- Окосена трева и окастрени клони от полето и парковете;
- Домашни кухненски отпадъци.

На територията на общината 3500-4000 земеделци се занимават с растениевъдство, което заема основен дял в земеделието в региона. Използваната земя за

растениевъдство е около 250 хил. м2, като 50 % се използва за отглеждане на пшеница, 37 % за слънчоглед, 10 % за царевица и 3 % за зеленчуци.

От проведеното в рамките на проект „Съвместна промоция на компостирането на селскостопански отпадъци“ проучване и изготвения анализ основният извод е, че от растениевъдството най-широко застъпено е „полското производство“ следвано от зеленчукопроизводство, лозарство и овощарство.

Животновъдството е по-слабо застъпено в сравнение с растениевъдството и съгласно резултатите от проведеното анкетно проучване е видно, че голям дял са пада на говедовъдство. На територията на общината са разположени 5 големи животновъдни ферми с капацитет и брой на животните до 1500 и 5 малки с капацитет и брой от 20 до 200 животни.

Съгласно чл. 7 от Закона за околната среда за големите градски общини и чл. 14 и чл. 15 за останалите, на общините е възложено да събират и извозват до депо, да третират и обезвреждат твърдите битови отпадъци по начин, който да не вреди на човешкото здраве и да щади околната среда. През 2006 г. с номер В.18.0.СҮҮГ.0.04.01.156/7204/22.06.2006 г. Главна дирекция „Управление на Околната Среда“ на Министерството на горите и околната среда изготвя времеви работен план на съоръженията за обезвреждане на твърдите битови отпадъци.

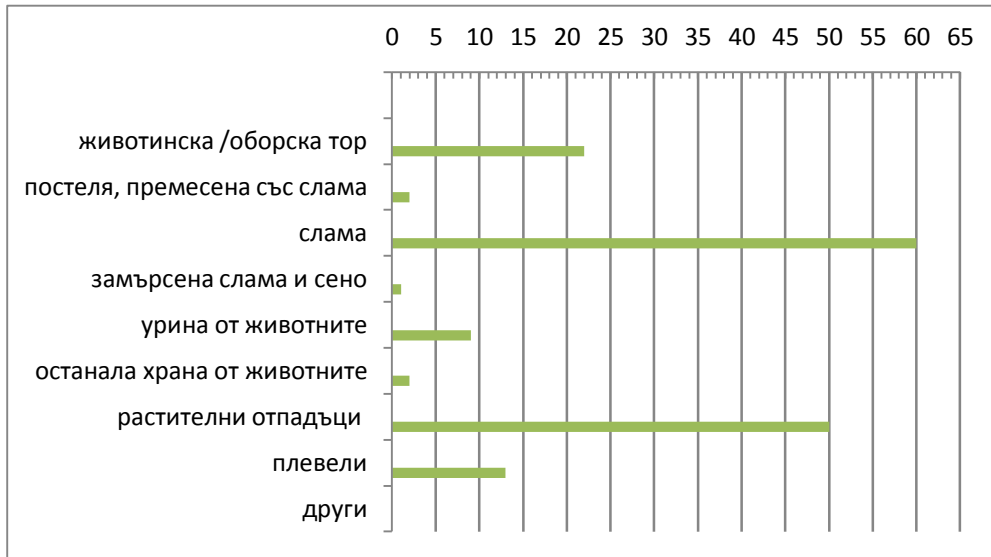
Съгласно чл. 11 на Закона за околната среда (изменение 13.05.2006-5491/чл.8) големите градски общини, както и по-малките, са задължени да изграждат/възлагат изграждане, експлоатират/възлагат експлоатация на съоръжения за обезвреждане на твърди битови отпадъци.

От извършеното проучване в рамките на проекта в община Пънархисар могат да бъдат идентифицирани основните видове отпадъци от селскостопанска дейност.

На въпроса „**Какви отпадъци най-много се генерират от селскостопанската Ви дейност?**“ 60 анкетирани (59.41 %) са отговорили „слама“, 50 анкетирани (49.50 %)- „растителни отпадъци“; 22 (21.78 %) – „животинска/оборска тор“; „плевели“ - 13 (12.87 %); останалите отговори са пренебрежимо малко. Преобладават земеделските производители, генериращи отпадъци от растителен произход.

Графика 3. Композиция на генерираните отпадъци от селскостопанска дейност в Община Пънархисар

5. АНАЛИЗ НА СИЛНИТЕ И СЛАБИТЕ СТРАНИ, ВЪЗМОЖНОСТИТЕ И ЗАПЛАХИТЕ – SWOT АНАЛИЗ

В таблицата са представени резултатите от SWOT анализа, който идентифицира силните и слаби страни в управлението на отпадъците, включително от селскостопанска дейност, на територията на Община Пънархисар, очертава възможностите и заплахите за развитие на сектора.

СИЛНИ СТРАНИ (STRENGTHS)	СЛАБИ СТРАНИ (WEAKNESSES)
Стартирал процес на въвеждане на европейски законодателни практики за управление на отпадъците, както и подхода стратегическо планиране.	Недостатъчен административен капацитет, особено на общинско ниво, за прилагане изискванията на екологичното законодателство и за програмиране, подготовка, управление и мониторинг на инвестиционни програми, планове и проекти.
Наличие на политическа воля за въвеждане на мерки за екологосъобразно третиране на отпадъците.	Високи разходи за инвестиции за подобряване и адекватно опазване на околната среда и за прилагане на екологичното законодателство.
Поставено е начало на изграждането на национална система от съоръжения за обезвреждане на битови отпадъци.	Разлики в нивото на достъп до определени основни услуги между селските и градските райони (събиране на отпадъци).
	Остарял подход при управлението на отпадъците, предимно се третират чрез изгаряне.
	Относително ниско ниво на осъзнаване на екологичните въпроси и нужди от страна на местната администрация, ръководителите, земеделските

	производители и населението.
	Продължителен икономически ръст на промишлените сектори със значително въздействие върху околната среда (по-специално на строителния сектор и селското стопанство), които влияят в различна степен на естествената околна среда и ландшафта.
	Недобре развити системи за събиране (включително разделно събиране) на отпадъци, тяхното транспортиране и съоръжения за екологосъобразно третиране на отпадъци.
	Недостатъчни мерки за минимизиране, повторна употреба, рециклиране и оползотворяване на отпадъци, включително биоразградимите.
	Голям брой рискови депа за битови и биоразградими отпадъци, нерегламентирани сметища, стари замърсявания с отпадъци, малки сметища, поради съществуващите практики за неконтролируемо депониране и наличието на други силно замърсени терени.
	Увеличаване на промишлените отпадъци заради икономическия ръст без създаване на подходящи условия за екологосъобразното им обезвреждане.

ВЪЗМОЖНОСТИ (OPPORTUNITIES)	ЗАПЛАХИ (THREATS)
Реализация на ускорен икономически растеж и нарастване на националния финансов ресурс за инвестиции в околната среда и по-специално в изграждането на инфраструктура за услуги в сектор “околна среда”.	Глобалното изменение на климата, попадането на страната в зоната на засушаване и рисковете, свързани с непредвидими бедствия (напр. наводнения, аварии, суша).
Използване на предприемаческите инструменти на ЕС за решаване на проблемите, свързани с опазването на околната среда в страната.	Допълнително увеличаване на замърсяването, поради интензификация на селското стопанство, индустриалната дейност, транспорта и туризма, при неспазване на екологичните изисквания.
Увеличаване на финансовия капацитет за осъществяване на екологични проекти, вследствие на алтернативно финансиране на дейности по опазване на околната среда, чрез участие на Турция в различни глобални фондове/проекти.	Липса на знания и информираност по отношение на ефективно управление на отпадъци, което води до неосъзнатост по отношение на рисковете за околната среда и човешкото здраве от неконтролируемо замърсяване с отпадъци, включително селскостопански отпадъци.
Достатъчен потенциал за развитие на институционалната рамка за информиране и участие на обществеността в процеса на вземане на решения по въпросите на околната среда.	Няма разработени стратегически планове за развитие и управление на отпадъците
Потенциал за ангажиране на бизнеса в усилията за опазване на околната среда.	Липса на достатъчно квалифициран човешки ресурс за управление на отпадъците.
Въвеждане на ефективни, съвременни техники, прилагани по отношение на околната среда в други страни.	Нарастващо количество на депонираните битови отпадъци

6. ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ЕКШЪН ПЛАНА

Въз основа на анализа на съществуващата практика по управление на отпадъците и идентифицираните проблеми и несъответствия, както и при отчитане на изискванията на националното законодателството и политика и на конкретните условия и нужди на района, са определени основните цели на Плана за действие:

1. Предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъците;
2. Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци;
3. Подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране и транспортиране на отпадъците;
4. Екологосъобразно обезвреждане на отпадъците;
5. Предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци;
6. Правно регулиране на управлението на отпадъците и ускоряване прилагането на законодателството и политиката в областта;
7. Осигуряване на достатъчни и надеждни данни за отпадъците;
8. Укрепване на административния капацитет за управлението на отпадъците;
9. Увеличаване на инвестициите в сектора и прилагане на принципите “отговорност на производителя” и “замърсителят плаща”;
10. Участие на обществеността;
11. Управление на специфични потоци отпадъци.

7. ДЕЙНОСТИ, ИНДИКАТОРИ И МЕРКИ НА ЕКШЪН ПЛАНА

Екшън планът за управление на отпадъците от селскостопанска дейност на община Пънархисар, област Къркларели, Република Турция за периода 2015-2018 предвижда набор от основни **дейности**, които ще допринесат за решаване на проблемите на община Пънархисар в областта на управлението на отпадъците и те са, както следва:

- Редуциране обема на депонираните селскостопански отпадъци за сметка прилагане на рециклиране и оползотворяване;
- Въвеждане метода на рециклиране на селскостопанските отпадъци на територията на Община Пънархисар;
- Разширяване и по-ефективно развитие на системата за разделно събиране на отпадъците с цел оползотворяване на органичните биоразградими компоненти, включително чрез насърчаване на домашното компостиране в селата;
- Оптимизиране на системата за сметосъбиране и сметоизвозване и въвеждане на материални стимули при доказани участия в рециклирането и успешното разделно събиране и санкции за нарушителите;
- Изграждане на пунктове за събиране на селскостопански отпадъци от домакинствата и земеделските производители;
- Повишаване на информираността на гражданите и особено на младата генерация за начините за по-ефективно участие в управлението на селскостопанските отпадъци и личните ползи за здравето и околната среда;
- Разработване и изпълнение на Общинска програма за управление на твърди битови отпадъци за периода до 2020 г.;
- Въвеждане системи за компостиране на биоразградимите отпадъци, създаване на общински компостен център;
- Рекултивация на физически нарушени терени.

Индикатори

- Увеличение на мощностите за събиране на отпадъците и/или рециклиране;

- Повишен дял на рекултивирани терени;
- Повишен дял на обслужени домакинства по събиране на твърдите битови и селскостопански отпадъци.

Мерки, които да се приложат в управлението на селскостопанските отпадъци:

- Редуциране обема на депонираните отпадъци за сметка прилагане на рециклиране и оползотворяване;
- Въвеждане метода на рециклиране на отпадъците от територията на Община Пънархисар;
- Разширяване и по-ефективно развитие на системата за разделно събиране на отпадъците с цел оползотворяване на органичните биоразградими компоненти, включително чрез насърчаване на домашното компостиране в селата;
- Повишаване на информираността на гражданите за по-ефективно участие в управлението на отпадъците и личните ползи за здравето и околната среда;
- Ограничаване на нерегламентирани опожарявания и неконтролирано горене на растителна биомаса;
- Предотвратяване и намаляване образуването на селскостопански отпадъци;
- Екологосъобразно обезвреждане на отпадъците;
- Намаляване на риска от стари замърсявания;
- Въвеждане на мерки за предотвратяване на горски пожари, забрана за палене на стърнища.

ИНДИКАТОРИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА МЕРКИТЕ НА ЕКШЪН ПЛАНА

МЕРКИ	ИНДИКАТОРИ
Изграждане на открити площадки за компостиране на отпадъци от обществените паркове и градини	Брой и капацитет на изградените открити площадки Количество третирани отпадъци
Изграждане на специфичните за типа населено място система за разделно събиране на биоразградимите отпадъци	Брой населени места в общината, обхванати от системата; Количество събрани и третирани био-отпадъци
Насърчаване на населението и земеделските производители да разделя органичния компонент в отпадъците	Брой проведени обучения сред фермери; Брой проведени обучения сред местното население.
Насърчаване на земеделците да използват компостирането като форма за намаляване на селскостопанските отпадъци.	Брой проведени обучения сред фермери; Брой действащи съоръжения за компост.
Въведени финансови и икономически стимули за насърчаване на компостирането на местно ниво и прилагане на санкции за нарушителите	Въведени регулации; Брой санкционирани.
Повишаване на информираността на гражданите за по-ефективно участие в управлението на отпадъците и личните ползи за здравето и околната среда	Брой проведени кампании и събития сред населението; Брой изпълнени проекти.
Ограничаване на нерегламентирани опожарявания и неконтролирано горене на растителна биомаса	Брой санкционирани.
Намаляване на риска от стари замърсявания	Брой проведени информационни кампании

PARTNERSHIP

Въвеждане на мерки за предотвратяване на горски пожари, забрана за палене на стърнища

Въвеждане на местен нормативен акт

8. МОНИТОРИНГ

Основната задача на мониторинга и оценката на изпълнение на Екшън плана за управление на отпадъците от селскостопанска дейност на Община Пънархисар, 2015 – 2020 е да отбележи отклоненията от заложените мерки и да осигури възможност за предприемане на своевременни действия за корекция.

Текущо ще бъдат изготвяни междинни анализи и оценка на информацията относно степента на изпълнение на мерките, включени в екшън плана. В края на периода ще се изготви обобщен анализ и оценка за периода за цялостното изпълнение на екшън плана, който да послужи като основа за изготвяне на плана за следващия програмен период.

9. ФИНАНСОВА РАМКА

Финансовата рамка има за цел да определи основните финансови източници за реализиране на Екшън плана за управление на отпадъците от селскостопанска дейност на Община Пънархисар, 2015 – 2018. Идентифицираните мерки за изпълнение в екшън плана ще се реализират чрез приходи от местния бюджет на община Пънархисар, регионални субсидии за регион Къркларели, републикански бюджет, както и европейски проекти и програми за периода 2014-2020 и др. Очаква се чрез създаване на публично-частно партньорство в областта на управлението на отпадъците от селскостопанска продукция частният сектор също да се включи в реализиране на мерките, включени в екшън плана.

ТАЗИ ПУБЛИКАЦИЯ Е НАПРАВЕНА С ПОДКРЕПАТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ, ЧРЕЗ ПРОГРАМА ЗА ТРАНСГРАНИЧНО СЪТРУДНИЧЕСТВО ПО ИПП БЪЛГАРИЯ – ТУРЦИЯ. СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПУБЛИКАЦИЯТА Е ОТГОВОРНОСТ ЕДИНСТВЕНО НА СЕЛСКОСТОПАНСКА КАМАРА НА ПЪНАРХИСАР И ПО НИКАКЪВ НАЧИН НЕ ОТРАЗЯВА ВЪЗГЛЕДИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ИЛИ НА УПРАВЛЯВАЩИЯ ОРГАН НА ПРОГРАМАТА.

ПРОЕКТЪТ СЕ СЪ-ФИНАНСИРА ОТ ЕС ЧРЕЗ ПРОГРАМАТА ЗА ТРАНСГРАНИЧНО СЪТРУДНИЧЕСТВО ПО ИПП БЪЛГАРИЯ – ТУРЦИЯ ССИ НОМЕР 2007СВ16ІРО008.

